

WEERBAARHEID

Snappen jullie dat het handig is om een vaste plek voor de zaklamp te hebben?

begeleidster Lilian Kempen

In de Risk Factory in Venlo leren kinderen zich voorbereiden op noodsituaties. Op de linkerfoto, bij het gordijn begeleidster Lilian Kempen. Rechts: een jongen draagt een noodpakket.
FOTO'S HJ HUNTER

Gillen als de stroom uitvalt, dat moet je dus niet doen

Wat doe je tijdens een stroomstoring? Of een overstroming? In Venlo werken kinderen aan hun weerbaarheid. 'Het geeft me een veiliger gevoel.'

Serie 'De weerbare burger'

De overheid roept op tot **zelf-redzaamheid** in crisistijd, maar wat betekent dat in de praktijk? Van buurtinitiatieven tot mentale veerkracht: Trouw onderzoekt hoe weerbaar Nederlanders zijn. Eerdere verhalen leest u terug via trouw.nl/weerbaarheid

Manon Colson Venlo

Zeven kinderen gaan gillend op zoek naar een zaklamp. In een nagebouwde woonkamer is de stroom uitgevallen. Buiten is een zogenaamde overstroming gaande. Begeleidster Lilian Kempen kijkt tevreden toe. "Snappen jullie dat het handig is om een vaste plek voor de zaklamp te hebben?", zegt ze.

De groep scholieren is in de Risk Factory Limburg-Noord, een omgebouwde brandweerkazerne waar je leert omgaan met een grote crisis, zoals een stroomstoring door wateroverlast. Allerlei thema's komen voorbij, van elektriciteitsuitval tot online veiligheid, ondermijnende criminaliteit en mentale gezondheid.

De aanpak is steeds dezelfde, zegt programmamanager Nick Boersma. De begeleiders van de achtstegroepers en tweedejaars leerlingen uit

het voortgezet onderwijs laten aan de hand van realistische situaties zien wat er kan gebeuren, hoe een noodsituatie te voorkomen en hoe ermee om te gaan. Boersma: "In alle scenario's geven we direct mee: wat kun je zelf doen?"

Gedragsverandering

Interactie is de essentie van de Risk Factory, zes jaar geleden gestart door de Veiligheidsregio Limburg-Noord. Van oorsprong komt het concept uit het Verenigd Koninkrijk, in Nederland zijn er nog twee vestigingen, in Twente en Brabant. Boersma: "Weten wat je zelf kan doen, zorgt voor gedragsverandering." Hij verwijst naar onderzoek van de Radboud Universiteit, waaruit blijkt dat achtstegroepers zich na een bezoek aan de Risk Factory gezonder en veiliger gedragen.

Waarom dat belangrijk is, juist bij jonge kinderen? Boersma: "Er verandert zoveel in het leven van pubers.

Daarnaast verandert ook de wereld om hen heen snel. Wij willen ze daarop voorbereiden."

Dat de gevaren die ze op zich afgevuurd krijgen in de omgebouwde brandweerkazerne tot angst leiden,

'In alle scenario's geven we direct mee: wat kun je zelf doen?'

betwijfelt hij. "Je kan zeggen: we beschermen ze zo lang mogelijk tegen de grote boze buitenwereld. Maar die wereld is er, en vaak weten ze er meer van dan wij denken. Ze kunnen beter in een veilige omgeving fouten maken, zonder gevolgen."

Zoals gillen als de stroom uitvalt. Dat moet je dus **niet** doen, is de achtstegroepers van basisschool Onder de Linden duidelijk gemaakt. Ze hebben weer licht in hun tijdelijke woonkamer en stellen een noodpakket samen. Hun school staat in het Noord-Limburgse Beringe. Zelf hebben ze nooit een overstroming meegemaakt. Wel kennen ze de beelden van stijgend water uit het nieuws. In hun eigen provincie, maar dan een stuk zuidelijker, stonden in 2021 nog de straten blank.

Die herinneringen hangen in de woonkamer ingelijst aan de muur. Basma: "Je ziet dat soort dingen vaak op het *Jeugdjournaal*." Mara: "Die beelden zijn wel een beetje eng." Het helpt dat ze nu weten wat ze moeten doen, en welke spullen ze moeten verzamelen in geval van nood, zeggen ze. Mara: "Het geeft me een veiliger gevoel."

Diezelfde middag komt een groepje veertien- en vijftienjarigen

van het Bouwens van der Boijecollege uit Panningen op bezoek. Zij laten zich voorlichten over de risico's van extreem weer.

Ze zien een video over extreme droogte en stormen, met *special ef-*

'Ze kunnen beter in een veilige omgeving fouten maken, zonder gevolgen'

fects van een warmtelamp en een ventilator. Ze pompen water in een aquarium met een betegelde minituin, en eentje met gras om te zien waar het water beter wegl loopt. De tegels verliezen.

En ze krijgen tips; van dakgoten

schoonhouden, om de twee uur zonnebrand smeren, tot de powerbank in het noodpakket regelmatig opladen. Hun begeleider, Jan Aerts, zucht eens. "Ja, je moet over een heleboel dingen nadenken."

Noodpakket

Thuis hebben ze het nooit over de gevolgen van klimaatverandering, en de gevaren van wateroverlast of droogte, zeggen de tweedejaars scholieren. Een noodpakket? Nee, hebben ze geen van allen. "Dat zou wel moeten", zegt Sen. "Je realiseert je gewoon niet dat zoiets net zo makkelijk bij ons kan gebeuren."

Bente: "Het is raar om over na te denken, daarom doe ik dat meestal niet te lang. Het is meer: wat als?" Vanavond is het thuis aan de keukentafel onderwerp van gesprek, beloven ze. Programmamanager Boersma kan tevreden zijn. "Het gaat om die balans: zelf doen, en de omgeving in beweging zetten."